

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto

SM054:00/2012

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA LAIKSI POLIISIN HALLLINNOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

1. Nykytila

JUKO ry kannattaa julkisen hallinnon rakenteiden uudistamista ja tässä tapauksessa poliisin hallintorakenteen uudistamista. Se ei kuitenkaan saa tapahtua henkilöstön etuja ja asemaa vaarantavalla tavalla. JUKO ry ei pidä hyvänä näin nopeasti toistuvia uudistuksia, kuin poliisissa nyt on tapahtumassa. Se johtaa yleisesti tempoilevaan hallintopolitiikkaan ja erityisesti tempoilevaan henkilöstöpolitiikkaan.

JUKO ry vastustaa voimakkaasti Poliisihallituksen Oulussa, Mikkelissä ja Turussa olevien sivutoimipisteiden toimintojen ja henkilöstön keskittämistä Helsinkiin. Vaikka työssäkäyntialueita ilmoitetaan noudatettavan, Poliisihallituksen näissä sivutoimipisteissä olevalle henkilöstölle työssäkäyntialueella tarjottavista tehtävistä on vain hyvin epämääräinen käsitys. Käytännössä vastaavia valtakunnallisia huippuasiantuntijan tehtäviä ei siellä ole tarjolla.

Yhtäältä on selvää, että läheskään kaikki eivät voi muuttaa pääkaupunkiseudulle, ja toisaalta on myös selvää, että poliisin ylijohdon ulkopuolella ei ole tarjolla sellaisia valtakunnallisia, vaativia erikoistehtäviä, joita Poliisihallituksessa nyt tehdään.

Poliisihallitus on perustettu vuoden 2010 alussa. Tällöin lähdettiin siitä, että edellä mainitussa kolmessa kaupungissa tulee pysyvästi säilymään Poliisihallituksen toimintoja. JUKO ry arvostelee sen vuoksi voimakkaasti sitä ajatusta, että viraston rakenteita jo nyt ryhdyttäisiin muuttamaan näin perustavaa laatua olevalla tavalla.

JUKO ry ehdottaa sen sijaan, että puretaanpa Poliisihallituksen ns. yhteys aluehallintovirastoihin tai ei, säädettävään lakiin sisällytetään säännös siitä, että Poliisihallituksen tehtäviä hoitavien virkamiesten virkapaikkoja voi edelleen säilyä em. kolmessa kaupungissa. Säännös olisi myös sopusoinnussa aluehallintouudistuksen periaatteiden kanssa, joka on merkittävää, kun

Poliisihallituksen sivutoimipisteet ovat vuoden 2010 alussa syntyneet silloin lakkautettujen lääninhallitusten poliisiosastojen henkilöstöstä. Vähintäänkin JUKO ry edellyttää, että edellä mainittu ajatus sisällytetään lakiesityksen perusteluihin.

Lisäksi JUKO ry ehdottaa, että laissa säädetään Poliisihallituksen sivutoimipisteiden lakkauttamiselle olosuhteet huomioon ottaen riittävä, useiden vuosien siirtymäaika eikä toimeenpanoon saada lainkaan ryhtyä ennen, kuin on päätetty aluehallintovirastojen tulevaisuudesta ylipäänsä.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

JUKO ry arvostelee uudistuksessa sitä, että poliisin hallintolaki ei turvaa juridisen osaamisen säilymistä poliisissa. Juridinen osaaminen olisi yhteiskunnallisesti erittäin tärkeää, kun juristien määrä poliisissa on jatkuvasti laskenut. Toisaalta osaksi hyvin oikeutettu kritiikki poliisin oikeudellisen osaamisen puutteita kohtaan on myös yltynyt.

JUKO ry ehdottaa, että lakiin otetaan säännös poliisissa työskentelevien lakimiesten asemasta ja siitä, että jokaisessa poliisiyksikössä tulee olla riittävä määrä lakimiehen tehtävässä työskenteleviä virkamiehiä.

3. Esityksen vaikutukset

Laissa ehdotetaan otettavaksi käyttöön ilmoittautumismenettely, joka koskisi ainakin ylempiä esimiestehtäviä ja johtavia asiantuntijoita. Kysymys on siitä, että rakenneuudistuksen jälkeen kaikille nykyisin näitä tehtäviä hoitaville ei enää riitä vastaavan tasoisia tehtäviä. Voidaan arvioida, että yksin paikallispoliisissa ylempien esimiesten tehtävien määrä vähenee noin kolmanneksella ja eläköityminenkin huomioon ottaen noin neljännes nykyisistä ylemmistä esimiehistä jää ilman vastaavaa tehtävää.

Edellä mainitun laskelmankin toteutuminen edellyttää sitä, että vastoin nykylinjauksia ylemmät esimiehet jäävät eläkkeelle ensimmäisenä mahdollisena hetkenä.

Tämä muutos on monelle näissä tehtävissä olevalle jo kolmas, kun vuosien 1996 ja 2009 uudistukset otetaan huomioon. Varsinkin viime mainitusta uudistuksesta on kulunut niin vähän aikaa, että se ja nyt suunnitteilla oleva uudistus ovat oikeastaan samaa jatkumoa.

Yllä olevan vuoksi JUKO ry esittää, että nämä uudistukset on otettava huomioon kokonaisuutena. Lakiin tulisikin ottaa säännös siitä, että virkamiehen asema määräytyisi tässä uudistuksessa sen mukaan, missä tehtävässä hän on toiminut

LAUSUNTO
26.11.2012

3 (3)

ennen vuoden 2009 uudistusta. Henkilöstön asemaa ei tule huonontaa sillä teknisellä menettelyllä, että uudistukset pätkitään muodollisesti osiin.

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n puolesta

Markku Nieminen
neuvottelupäällikkö